

Wymiary zrównoważonego rozwoju

Ryszard Janikowski

Wymiary zrównoważonego rozwoju

Rozwój lokalny, gospodarka przestrzenna,
zdrowie środowiskowe, innowacyjność

Wydawnictwo
Wyższej Szkoły Bankowej
Wrocław–Poznań 2010

Komitet wydawniczy

prof. nadzw. dr hab. Władysław Balicki – przewodniczący
Grażyna Krasowska-Walczak – dyrektor Wydawnictwa WSB w Poznaniu
Andrzej Małecki – sekretarz redakcji Zeszytów Naukowych WSB w Poznaniu
dr Piotr Dawidziak
prof. nadzw. dr hab. Beata Filipiak
prof. nadzw. dr hab. inż. Tadeusz Leczykiewicz
prof. nadzw. dr hab. Ilona Romiszewska
prof. zw. dr hab. Janusz Sawczuk
prof. zw. dr hab. Stanisław Wykrętowicz

Recenzent

prof. nadzw. dr hab. Dariusz Kielczewski

Redakcja i korekta

Anna Stankiewicz

Redakcja techniczna i skład

Wiesława Mazurkiewicz

Projekt okładki

Martyna Dawidziak

© Copyright by Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, 2010

ISBN 978-83-7205-293-3

Wydawnictwo

Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu
al. Niepodległości 2, 61-874 Poznań
tel. 061 655 33 99, tel./faks 061 655 33 97
e-mail: wydawwsb@wsb.poznan.pl, dzialhandlowy@wsb.poznan.pl
<http://www.wydawnictwo.wsb.poznan.pl>

Druk i oprawa: ESUS Druk cyfrowy

Spis treści

Wstęp.....	9
1. Sustensologia.....	14
1.1. Istota zrównoważonego rozwoju.....	15
1.2. Perspektywa holistyczna.....	21
1.3. Uwarunkowania wdrażania zrównoważonego rozwoju	22
1.4. Zasada pomocniczości i współrzędzenie	25
1.5. Zasady dobrego współrzędzenia	28
1.6. Wyzwania początku XXI wieku	31
2. Zrównoważony rozwój lokalny	33
2.1. Rozwój lokalny i jego kierunkowanie.....	33
2.2. Fundamentalne czynniki rozwojowe.....	36
2.3. Proces partycypacji społecznej.....	39
2.4. Generyczne kierunki rozwoju lokalnego	41
2.5. Lokalny plan działań na rzecz środowiska i zdrowia.....	42
3. Sustensywne gospodarowanie przestrzenią.....	63
3.1. Środowiskowe problemy społeczeństw ponowoczesnych	64
3.2. Recykulacja przestrzeni i rewitalizacja terenów zdegradowanych	67
3.3. Sustensywne kształtowanie funkcji przestrzeni.....	70
3.4. Polityka w odniesieniu do terenów przemysłowych	72
4. Zarządzanie strategiczne zdrowiem środowiskowym.....	76
4.1. Pojmowanie zdrowia.....	78
4.2. Zarządzanie strategiczne	81
4.3. Struktura programu strategicznego.....	83

4.4. Programowanie strategiczne	85
4.5. Środowiskowy ciąg przyczynowo-skutkowy	87
4.6. Cele zdrowia środowiskowego	89
5. Sustensywny rozwój a nauki techniczne.....	100
5.1. Rozwój niezrównoważony i kierunki jego równoważenia.....	100
5.2. Technologie środowiskowe i efektywność.....	104
5.3. Wizja jutra	106
6. Bariery i czynniki stymulujące innowacyjność środowiskową.....	110
6.1. Bariery i stymulatory	110
6.2. Ocena stosowania instrumentów.....	113
6.3. Proces sterowania rozwojem i wdrażaniem technologii środowiskowych.....	116
6.4. Analiza porównawcza efektywności instrumentów.....	120
6.5. Od instrumentów polityki ekologicznej do zintegrowanych strategii	121
6.6. Analiza i ocena z punktu widzenia systemu sterowanego.....	122
7. Ocena oddziaływania jako instrument kierowania rozwojem.....	124
7.1. Ocena skutków dokumentów politycznych	125
7.2. Ocena strategii rozwoju	128
8. Oznakowania ekologiczne	135
8.1. Podstawy programów oznakowań ekologicznych.....	137
8.2. Rola i znaczenie znaków towarowych	145
8.3. Oznakowania ekologiczne.....	148
8.4. Dostępne materiały informujące	154
9. Sustensywne zarządzanie przedsiębiorstwem	157
9.1. Cele i ograniczenia	158
9.2. Dziesięć sustensywnych uwarunkowań zarządzania	162
9.3. Global Compact.....	166

10. Wybrane sustensywne deklaracje instytucji ponadnarodowych.....	168
10.1. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka	168
10.2. Deklaracja sztokholmska	175
10.3. Deklaracja z Rio de Janeiro	178
10.4. Milenijne cele rozwoju	183
10.5. Plan działań z Johannesburga	185
10.6. Deklaracja turyńska	186
10.7. Deklaracja z Ahmedabadu.....	190
10.8. Strategia edukacji dla sustensywnego rozwoju	191
 Bibliografia	 211